

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek vedoucího práce/oponenta

Autor práce: Hana Šiková

Název práce: Structure of motivational factors for vaccination against COVID-19

Autor posudku: Tomáš Diviák

Návrh klasifikace práce: *výborně*

Základní charakteristika práce.

Předložená práce si klade za cíl analyzovat motivace pro očkování proti covid-19 prostřednictvím analýzy sociálních sítí, resp. její aplikace na sítě přesvědčení (belief networks). Analýza je provedena na reprezentativních datech, přičemž dochází k tomu, že jednotlivé motivy nelze jednoduše rozlišit, neboť se vzájemně úzce provázány a že mezi nejprominentnější patří obecné přesvědčení o správnosti vakcinace a spolehnutí se na lékařské doporučení, zatímco efekt okolí se jeví jako překvapivě spíše slabší.

Práce je tak inovativní, aktuální a přichází ze zajímavými a relevantními poznatky. Vyzdvihnout lze navíc autorčinu samostatnost a iniciativu v průběhu celého výzkumu.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Cíl práce (analyzovat síť motivací pro očkování proti covid-19) je jasně formulován v úvodu a je posléze zopakován na začátku diskuze, přičemž zvolené teoretické přístupy, metody i data umožňují na vyplývající otázky adekvátně odpovědět. Tomu odpovídají i získané poznatky a jejich interpretace.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Hlavní metodou je belief network analysis dat vzešlých z reprezentativního dotazníkového šetření. Jak sběr dat, tak metoda jejich analýzy jsou vyloženy jasně, srozumitelně a jsou adekvátní k zodpovězení stanovené výzkumné otázky. Analytický postup od operacionalizace přes analýzu dat až po interpretaci výsledků je také logický a pečlivý.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Byť místy může autorka zacházet do přílišných detailů (především u jednotlivých teoretických přístupů), teoretické přístupy jsou vztáhnuty v rámci operacionalizace k otázkám v dotazníkovém šetření, z něž posléze autorka získává data.

Metoda belief network analysis je pak adekvátně ukotvena i teoreticky, když autorka vysvětluje v příslušné části, jaká jsou pozitiva a výhody chápání postojů a přesvědčení jako interdependentního systému.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Ano.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhléd autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Práce nejprve stručně uvádí kontext: pandemii covidu 19, průběh pandemie v ČR a vývoj a očekávání spjatá s očkováním. Následně zevrubně pojednává tři teoretické rámce, které je možné ke studiu motivací a přesvědčení ohledně vakcinace využít: health-belief model; theory of planned behaviour a koncept vaccine hesitancy. Tyto přístupy jsou následně vzájemně porovnány a je zmíněna jejich společná limitace v podobě absence explicitního studia struktury motivačních faktorů, což otevírá prostor pro belief network analysis, která je také následně vyložena.

Všechny zmíněné přístupy autorka rozebírá poměrně detailně, v některých případech možná až příliš vzhledem k jejich následnému užití (např. u jednotlivých schémat či rovnic u teorie plánovaného chování). Ke všem přístupům autorka přistupuje fundovaně a přitom kriticky.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Využití belief network analysis v tomto kontextu je značně inovativní a nabízí možnost, jak jít dále za klasické metody analýzy dotazníkových dat, s nimiž (konkrétně s explorační faktorovou analýzou) autorka výsledky přímo porovnává a dochází k podloženým a relevantním výsledkům.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Závěry a interpretace jsou v souladu s výsledky analýzy. Jsou také patřičně vztaženy k širšímu kontextu práce. Ocenit lze také kritickou (sebe)reflexi jak v oblasti možné aplikace výsledků v praxi, tak z hlediska metodologie a možných limitací.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Po formální stránce je předložená práce v pořádku.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Přínosem celé práce je autorčina schopnost zajistit a realizovat sběr reprezentativního výběru z české populace od designu dotazníku, přes logistiku dotazování až po sběr dat.

Literární prameny se silně opírají o současnou zahraniční odbornou literaturu nebo, kde je to vhodné vzhledem k českému kontextu, o zprávy českých institucí.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Práce je zcela psána v anglickém jazyce na úrovni srovnatelné s mezinárodními odbornými publikacemi. Text je srozumitelný a jasný, přehledně členěný.
U některých grafů (sloupcové grafy v sekci výsledů) může být matoucí barevné schéma.

Další poznámky

-

Celkové hodnocení práce

Celkově hodnotím předloženou práci jako výbornou.

Otázky a náměty k obhajobě

K diskusi navrhuji diplomantce zamyslet se nad následujícími otázkami:

- 1) V práci jsou výsledky třídění především přes významné sociografické proměnné. V diskusi je pak nastíněno, jaké další individuální vlastnosti mohou ovlivňovat (ochotu k) vakcinaci, což se týká zejména politické orientace. Mohla by autorka předestřít, jakým způsobem by se tato informace dala zahrnout do belief network analysis? A jaké by očekávala výsledky či případné komplikace vzhledem k českému politickému kontextu?
- 2) Jaké by mohly být další metody ze SNA, které by bylo možné smysluplně aplikovat na autorčina data a jaké by to mělo (ne)výhody oproti klasickým statistickým metodám? V úvahu přichází např. porovnání detekce komunit oproti shlukové analýze.

Datum: V Manchesteru dne 22. 5. 2022

Podpis:

